

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
2ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 06^η Δεκεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Τόλης, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου - Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 27.10.2023, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1662/31.10.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... με την επωνυμία ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα. Και

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στο ..., οδός ... αριθμ. ..., Τ.Κ ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται όπως ακυρωθούν οι υπ' αριθμ. ... και ... αποφάσεις της οικονομικής επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίθηκαν τα με αριθμ. πρωτ. ... και ... πρακτικά (No ... και No ..., αντίστοιχα), της επιτροπής διενέργειας του υπόψη διαγωνισμού, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τίτλο: «...», προϋπολογισμού 114.760,00€ πλέον Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (διακήρυξη με ΑΔΑΜ ..., συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της, με συνέπεια, να αναδειχθεί προσωρινός μειοδότης της προς ανάθεση σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... , ποσού εξακοσίων (600,00) € αναλογούν παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 27.10.2023, προδικαστική προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ 1662/31.10.2023, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει τις ως άνω πράξεις, καθόσον η κατ' αυτών προδικαστική προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις της αναθέτουσας αρχής αναρτήθηκαν στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 18.10.2023.

4. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμ. ... προσφορά στον εν θέματι διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής, το δε έννομο συμφέρον της θεμελιώνεται, εν προκειμένω, και στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ). Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, καθόσον με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας «...» (προσωρινός μειοδότης), καθότι: α) δεν προαπέδειξε τον λόγο αποκλεισμού που σχετίζεται με την εκπλήρωση των ... και ... υποχρεώσεων της και β) υπέβαλε βεβαίωση ... , που δεν ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών.

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

5. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (07.11.2023), ήτοι, οχτώ (08) ημέρες μετά την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής στις 30.10.2023 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος των προσβαλλόμενων πράξεων, με τις οποίες αφενός μεν, έγινε αποδεκτή η τεχνική και η οικονομική της προσφορά, αφετέρου δε, αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης της προς ανάθεση σύμβασης. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν από την Αρχή.

6. Επειδή, η οικεία αναθέτουσα αρχή απέστειλε το, από ..., έγγραφο απόψεων σε σχέση με την υπό κρίση προσφυγή, το οποίο ελήφθη υπόψη από την Αρχή.

7. Επειδή, το Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου.

8. Επειδή, το Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ συναρτάται αποκλειστικά με τους όρους που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη, αίτηση συμμετοχής κλπ) της εκάστοτε διαδικασίας και συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεσης σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τα εν λόγω δε πιστοποιητικά υποβάλλονται, κατά τις διατάξεις του ν. 4412/2016, από τον προσωρινό ανάδοχο, κατόπιν προς τούτο κλήσης της αναθέτουσας αρχής, πλην της περίπτωσης ενεργοποίησης της δυνατότητας της παρ. 5 του άρθρου 79 του ίδιου νόμου, όταν δηλαδή τούτο απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

διαδικασίας ή στην περίπτωση που άλλως ορίζει η διακήρυξη, οι όροι της οποίας δεν έχουν προσβληθεί.

9. Επειδή, η υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ συμπληρωμένου στα απαιτούμενα από τη διακήρυξη πεδία αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στον διαγωνισμό και επομένως, τυχόν παράβαση του κανόνα αυτού εκ μέρους του συμμετέχοντος στον διαγωνισμό, ήτοι τυχόν υποβολή ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη τον αποκλεισμό του από τη διαδικασία (βλ. μεταξύ πολλών, ΕΑΔΗΣΥ Σ1682/2022).

10. Επειδή, στην κατευθυντήρια οδηγία με αριθμό ... της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ (ΑΔΑ: ...), με θέμα: «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)» αναφέρεται (βλ. σελ. ...) ότι: *«Στο ως άνω πεδίο, (εννοείται στο Μέρος II, Ενότητα Α Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο) ως προς τις συμβάσεις έργων, οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, συμπληρώνουν την ένδειξη «ΝΑΙ», καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, η βεβαίωση εγγραφής στο ... , σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό “επίσημο κατάλογο”».*

11. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής: • 1^{ος} λόγος προσφυγής: παράλειψη δέσμευσης στο Ε.Ε.Ε.Σ. περί της προσκόμισης βεβαιώσεων ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας. Α) Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της καθής η προσφυγή είναι απορριπτέα, διότι δεν δεσμεύτηκε ρητώς στην ενότητα Α του Μέρους II: «...» του Ε.Ε.Ε.Σ. για το ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Ως ειδικότερα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η δήλωση της καθής η προσφυγή ότι είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερη, η οποία περιλαμβάνεται σε έτερος Μέρος του Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. ενότητα Β του Μέρους III: «...»), ουδόλως δύναται να άρει την επίμαχη πλημμέλεια και τούτο, διότι η θέση αντιφατικών πληροφοριών στο Ε.Ε.Ε.Σ, το καθιστά μη ορθώς συμπληρωμένο (αυτοτελής λόγος απόρριψης προσφοράς). Τέλος, η προσφεύγουσα

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

επισημαίνει ότι η ως άνω πλημμέλεια δεν δύναται να «θεραπευτεί» δια της παροχής σχετικών διευκρινίσεων, δυνάμει του άρθρ. 102 του ν. 4412/2016, ως ισχύει, διότι τούτο θα προϋπέθετε την υποβολή νέου εντύπου, ήτοι την ανεπίτρεπτη τροποποίηση υποβληθείσας προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του ανόθευτου ανταγωνισμού.

• Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι παρόλο που η καθής η προσφυγή εκ παραδρομής δεν δεσμεύθηκε στο Μέρος II του Ε.Ε.Ε.Σ ως προς την προσκόμιση ασφαλιστικών και φορολογικών βεβαιώσεων, εντούτοις, στην ενότητα Β του Μέρους III: «Λόγοι αποκλεισμού» του εν λόγω εντύπου: «... αναφέρονται επακριβή στοιχεία αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.» και επομένως, ορθώς έγινε αποδεκτή η προσφορά της, χωρίς να ζητηθούν σχετικές διευκρινίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 9 της διακήρυξης. Ως χαρακτηριστικά αναφέρει ο νομικός σύμβουλος της οικείας ..., από την επισκόπηση της ενότητας Β' του Μέρους III του Ε.Ε.Ε.Σ, προκύπτει με σαφήνεια η ρητή δέσμευση του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα για την υποβολή των σχετικών βεβαιώσεων: «... δεδομένου του γεγονότος ότι ήδη αναφέρει του αριθμούς πρωτοκόλλου αυτών, γεγονός που αποδεικνύει την έκδοση των και την κατοχή τους στα χέρια του.».

Β) Από την εξέταση της επίμαχης προσφοράς, προκύπτει ότι στην ενότητα Α' του Μέρους II: «...» του Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. σελ. ...) και πιο συγκεκριμένα, στο ερώτημα: «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε ... Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. ...];», η καθής η προσφυγή ορθώς έδωσε αρνητική απάντηση (ΟΧΙ), καθότι δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου. Συνεπεία της ανωτέρω (ορθής) αρνητικής δήλωσης ήταν να μην «εμφανισθούν» τα υποερωτήματα α' έως ε' της ενότητας Α', στα οποία περιλαμβάνεται και το επίμαχο υποερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;. Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε».

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

Περαιτέρω, στην ενότητα Β: «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης Καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης: Καταβολή φόρων» του Μέρους ΙΙΙ: «...» του Ε.Ε.Ε.Σ και πιο συγκεκριμένα, στο ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;» η καθής η προσφυγή έδωσε αρνητική απάντηση (ΟΧΙ), στα δε επόμενα τέσσερα (4) υποερωτήματα: «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:», «Διαδικτυακή Διεύθυνση», «Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων» και «Αρχή ή Φορέας έκδοσης», η εν λόγω εταιρεία απάντησε: «Ναι», «...», «Αρ. Πρ. ...» και «...», αντίστοιχα (βλ. σελ. ... του υποβληθέντος εντύπου). Συναφώς, στο ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; Απάντηση:» της ως άνω ενότητας του Μέρους ΙΙΙ, η καθής η προσφυγή έδωσε αρνητική απάντηση (ΟΧΙ), στα δε επόμενα τέσσερα (4) υποερωτήματα: «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:», «Διαδικτυακή Διεύθυνση», «Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων» και «Αρχή ή Φορέας έκδοσης» η εν λόγω εταιρεία απάντησε: «Ναι», «...», «... - ...» και «...», αντίστοιχα (βλ. σελ. ... του εντύπου).

Γ) Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι η βεβαίωση εγγραφής στο ..., σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό «επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων» που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν. 4412/2016 και ως εκ τούτου, το υποερώτημα της ενότητας Α' του Μέρους ΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ σχετικά με το εάν ο προσφέρων είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων δεν συμπληρώνεται από τους οικονομικούς φορείς που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, καθώς η συμπλήρωσή του προϋποθέτει την προηγούμενη θέση καταφατικής απάντησης στο βασικό ερώτημα περί της εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (βλ. μεταξύ πολλών, υπ' αριθμ. 874/2020 απόφαση ΑΕΠΠ, σκέψη 37, υπ' αριθμ. 1287/2021 απόφαση ΑΕΠΠ, σκέψη 22,

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

υπ' αριθμ. 1526/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ, σκέψη 14, υπ' αριθμ. Σ 1682/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ, σκέψη 53 κλπ).

Εν όψει των ανωτέρω, η καθής η προσφυγή — η οποία, σημειωτέον, είναι εγγεγραμμένη στην 2^η τάξη ... για τις κατηγορίες ..., ..., ... και ..., στην 1^η τάξη ... για την κατηγορία ... και στην Α1 τάξη ... για την κατηγορία ... και ως εκ τούτου, δεν θεωρείται εγγεγραμμένη σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής — ορθώς απάντησε αρνητικά (ΟΧΙ) στο βασικό ερώτημα της ενότητας Α' του Μέρους ΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ περί του εάν είναι εγγεγραμμένη σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής, η δε θέση αρνητικής απάντησης στο ως άνω ερώτημα έχει (ως γνωστόν), ως συνέπεια να μην εμφανίζεται και ως εκ τούτου, να μην συμπληρώνεται από τον οικονομικό φορέα που δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, το επίμαχο υποερώτημα περί της δυνατότητας προσκόμισης βεβαίωσης πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή περί της παροχής πληροφοριών που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν (βλ. σχετικώς και υπ' αριθμ. 718/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, σκέψη 20). Ως, εξάλλου, έχει κριθεί από την Αρχή: *«... σύμφωνα με την προαναφερθείσα .... 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ ... το επίμαχο πεδίο (ε) συμπληρώνεται μόνον από τους οικονομικούς φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημο κατάλογο ή μητρώο, και έχουν απαντήσει «ΝΑΙ» στην οικεία ερώτηση, τα δε μέλη της ένωσης ως μη εγγεγραμμένα σε επίσημο κατάλογο δεν υπείχαν υποχρέωση απάντησης στο επίμαχο υποερώτημα, ενώ σε κάθε περίπτωση έχουν δεσμευθεί προαποδεικτικώς περί της μη συνδρομής στο πρόσωπό τους των λόγων αποκλεισμού που σχετίζονται με την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών τους υποχρεώσεων στο Μέρος ΙΙΙ του ΕΕΕΣ...»* (βλ. υπ' αριθμ. 1526/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ, σκέψη 16).

Εν όψει των ανωτέρω, αβασίμως προβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή ότι εκ παραδρομής δεν συμπληρώθηκε το επίμαχο υποερώτημα του Μέρους ΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ, αφού η καθής η προσφυγή (η οποία, όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων), ουδεμία υποχρέωση συμπλήρωσης του εν λόγω ερωτήματος υπείχε. Ομοίως, αβασίμως και σε κάθε περίπτωση αλυσιτελώς, προβάλλεται από την παρεμβαίνουσα ότι εκ παραδρομής παρέλειψε να

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

μεταβάλλει την αρνητική απάντηση στο επίμαχο υποερώτημα και τούτο, διότι αφενός μεν, το υποερώτημα αυτό ουδέποτε «εμφανίστηκε» στο έντυπο και επομένως, ουδέποτε συμπληρώθηκε (θετικώς ή αρνητικώς) από την εν λόγω εταιρεία, αφετέρου δε, ουδεμία τέτοια υποχρέωση υφίσταται για εταιρείες – ως είναι η παρεμβαίνουσα – οι οποίες δεν είναι εγγεγραμμένες στην 3^η τάξη και άνω του ... (βλ. και υποσημείωση 28 της κατευθυντήριας οδηγίας 23/2018 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ).

Στην προκειμένη περίπτωση και προς τον σκοπό προαπόδειξης της μη συνδρομής του επίμαχου λόγου αποκλεισμού, η καθής η προσφυγή δήλωσε νομίμως και προσηκόντως στο Ε.Ε.Ε.Σ. (βλ. ενότητα Β του Μέρους ΙΙΙ: «Λόγοι αποκλεισμού»), ότι δεν συντρέχει ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπό της και συγχρόνως παρέθεσε τα στοιχεία αναφοράς των οικείων ασφαλιστικών και φορολογικών βεβαιώσεων. Επίσης, στο ειδικό προς τούτο πεδίο του Μέρους VI: «Τελικές δηλώσεις» του εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ., η καθής η προσφυγή δήλωσε ρητώς και σαφώς ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και τα λοιπά αποδεικτικά έγγραφα που προβλέπονται στην ένδικη διακήρυξη, στα οποία περιλαμβάνεται και η βεβαίωση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας (βλ. Μέρος VI του Ε.Ε.Ε.Σ., όπου, μεταξύ άλλων, δηλώθηκε ότι: «... Ο κάτωθι υπογεγραμμένος, δηλώνω επισήμως ότι είμαι σε θέση, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσω τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που αναφέρονται, εκτός εάν: α) Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει τη δυνατότητα να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν [υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας έχει παράσχει τις απαραίτητες πληροφορίες (διαδικτυακή διεύθυνση, αρχή ή φορέα έκδοσης, επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων) που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να το πράξει...»).

Τούτων δοθέντων, το έντυπο Ε.Ε.Ε.Σ της εν λόγω επιχείρησης ουδεμίας διευκρίνισης ή συμπληρώσεως έχρηζε (βλ. ad hoc ΣΤΕ Δ' 2643/2022, ΣΤΕ ΕΑ 212/2021). Καταληκτικά και δεδομένου ότι ένας οικονομικός φορέας υποχρεούται να απαντήσει στα υποερωτήματα α' έως ε' της ενότητας Α' του Μέρους ΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ (στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το επίμαχο υποερώτημα), μόνο εφόσον έχει προηγουμένως απαντήσει θετικά (ΝΑΙ) στο

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

βασικό ερώτημα για το εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής, διότι είναι εγγεγραμμένος στην 3^η τάξη και άνω του ... και συγχρόνως διαθέτει ενημερότητα πτυχίου (βλ. σχετικώς, κατευθυντήρια οδηγία 23/24.01.2018 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ), γίνεται δεκτό ότι το Ε.Ε.Ε.Σ. της καθής η προσφυγή συμπληρώθηκε νομίμως, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Συναφώς, ο 1^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

- 2^{ος} λόγος προσφυγής: υποβολή ενημερότητας πτυχίου που δεν ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών. Α) Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της καθής η προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί, διότι κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών στον εν λόγω διαγωνισμό (... .2023), υπέβαλε βεβαίωση ..., που είχε λήξει την ... .2023.

- Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι κατά το 1^ο στάδιο του διαγωνισμού (έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών), δεν είναι υποχρεωτική η υποβολή της βεβαίωσης ..., σε κάθε δε περίπτωση, το πτυχίο που υποβλήθηκε, εν προκειμένω, από την καθής η προσφυγή εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 5014/2023.

Β) Στο άρθρο 53 («Παράταση ισχύος πτυχίων και βεβαιώσεων εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών, στο Μητρώο Γραφείων Μελετών και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 39 και παρ. 6 άρθρου 65 π.δ. 71/2019») παράγραφος 6 του ν. 5014/2023 (ΦΕΚ Α 14), προβλέπεται ότι: *«Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο ... ., καθώς και τα πτυχία εργοληπτικών Δημοσίων ... που είναι σε ισχύ κατά την ... 2019 εξακολουθούν να ισχύουν έως την ... 2023, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε έως και τις ... 2019, χωρίς να απαιτείται αίτηση τακτικής αναθεώρησης, όπως προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 92 και τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 97 του ν. 3669/2008 (Α' 116)...»*. Επίσης, στο άρθρο 54 («Παράταση ισχύος βεβαιώσεων εγγραφής πτυχίων στο ... . Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 74 ν. 4821/2021») του ν. 5014/2023 προβλέπεται ότι: *«4. Βεβαιώσεις εγγραφής πτυχίων που εκδόθηκαν μετά την ... 2019 και είναι σε ισχύ έως την ... 2021, παρατείνονται αυτοδίκαια έως την ... 2023, χωρίς προηγούμενη αίτηση αναθεώρησης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε έως και τις ... 2019.»*.

Αριθμός απόφασης: 1925 /2023

Από την επισκόπηση της εν λόγω προσφοράς, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 5014/2023 προκύπτει ότι η υποβληθείσα με αριθμ. πρωτ. ... βεβαίωση εγγραφής στο ..., με ημερομηνία λήξης την ..., βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 54 του ως άνω νόμου (...). Λαμβανομένου συνεπώς υπόψη ότι η προσκομισθείσα βεβαίωση ... εκδόθηκε στις ... (ήτοι, μετά την ... 2019) και επομένως, βρισκόταν σε ισχύ έως την ... .2021, η ισχύς της παρατάθηκε αυτοδίκαια έως τις ... .2023, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Εν όψει των ανωτέρω και δοθέντος ότι κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών στον υπόψη διαγωνισμό η προσκομισθείσα βεβαίωση ... βρισκόταν, κατά τα οριζόμενα στο άρθρ. 54 του προαναφερθέντος νόμου, σε ισχύ, ο 2^{ος} λόγος της υπό κρίση προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος.

12. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί και αντίστοιχα, θα πρέπει να γίνει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση.

13. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος παραβόλου, ποσού εξακοσίων (600,00) €.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 06^η Δεκεμβρίου 2023 και εκδόθηκε την 27^η Δεκεμβρίου 2023, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΛΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ